

بررسی پتانسیل رقابت صادراتی پرتقال ایران

جعفر عزیزی و سعید یزدانی^۱

^۱ - برترتیب دکتری اقتصاد کشاورزی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت و دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تهران

پرتقال از محصولات باغی است که به عنوان یکی از اقلام صادرات غیر نفتی کشور محسوب می‌شود و صادرات آن در سالهای اخیر شروع شده ولی همواره دارای نوسان بوده است. این پژوهش با هدف بررسی قدرت رقابت صادراتی پرتقال ایران و روند تغییرات آن در طول زمان انجام گردیده و وضعیت مزیت نسبی پرتقال ایران را در رقابت با سایر کشورهای صاحب نام در تولید و تجارت پرتقال مورد بررسی قرار داده است. اطلاعات مورد نیاز این مطالعه از طریق اطلاعات سری زمانی تولید و صادرات (طی سالهای ۲۰۰۲-۱۹۷۰) استفاده شده و شاخصهای اندازه‌گیری قدرت رقابت صادراتی RCA^1 و $RSCA^2$ بوده‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بر اساس معیارهای معرفی شده، پرتقال ایران طی سالهای ۱۹۸۴-۱۹۷۰ فاقد مزیت نسبی صادراتی بوده است ولی بعد از آن دارای مزیت نسبی صادراتی شده و قدرت رقابتی آن در بازار جهانی افزایش یافته است. همچنین در طی سالهای دارای مزیت نسبی قدرت رقابت صادراتی آن دارای روند نوسانی بوده است. همبستگی منفی بین معیار RCA پرتقال ایران و کشورهای آمریکا، اسپانیا، ترکیه و برزیل نشان می‌دهد که این کشورها رقیب جدی صادرات پرتقال ایران هستند و توانسته‌اند با استفاده از تکنولوژیهای جدید سهم بازار صادرات ایران را تحت شعاع قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: پرتقال، رقابت صادراتی، مزیت نسبی صادراتی